

Een overzicht op je 90ste

Aan de weg getimmerd heeft hij niet echt. Nu hij negentig is geworden, hebben zijn (klein)kinderen een online-tentoonstelling van zijn kunstwerken gemaakt. Het is maar een fractie van het werk van Toine Corstjens.

door Caspar Cillekens

Een merkwaardige expositie. Zo noemde de voorloper van deze krant in november 1978 de tentoonstelling van zo'n 75 werken van Toine Corstjens in de showzaal van de Sphinx in Maastricht. Het betrof namelijk werk van een man die sinds 1945 als decorontwerper aan de keramiekfabriek was verbonden. In zijn vrije tijd had Corstjens (1920) zich ontwikkeld tot een veelzijdig beeldend kunstenaar. Op de tentoonstelling waren behalve grafisch werk ook aquarellen, schilderijen en gouaches te zien. Toine Corstjens had zich al losgemaakt van zijn figuratieve werk en was geleidelijk meer abstract gaan schilderen.

'Stel je maar niks voor', zo kreeg de 24-jarige Meerssenaar, die goed kon tekenen, te horen toen hij in najaar 1944 bij Sphinx solliciteerde, 'want we maken hier niets anders dan pispotten en eierdopjes'.

Corstjens liet zich niet afschrikken. Zijn chef ontdekte zijn talent als graveur en decorontwerper. Corstjens werd een succesvol ontwerper van decors voor huishoudelijk aardewerk. 'Wij hebben veel meer aan jou dan aan Edmond Bellefroid', kreeg hij naar eigen zeggen vaker te horen van de bedrijfsleiding. Corstjens kon beter dan erkende kunstenaars als Bellefroid met de beperkte middelen commercieel succesvol-

Toine Corstjens bekijkt vroeg werk.

foto Johannes Timmermans

le ontwerpen maken. „Je mocht vaak niet meer dan twee kleuren gebruiken bij het maken van het ontwerp. Het mocht allemaal niet teveel kosten”, zo herinnert hij zich. Thuis wachtte het vrije werk. Zijn vrouw Annie bestierde het huishouden met de vijf kinderen. Zij gaf hem de ruimte om zijn talent als beeldend kunstenaar verder uit te bouwen. Het leidde in de jaren zestig en zeventig tot een aantal tentoonstellingen in Zuid-Lim-

burg, Aken en Londen. Corstjens exposeerde onder anderen met Lei Molin, een van de Amsterdamse Limburgers. Jef Diederens, een andere Limburgse Amsterdammer, roemde zijn werk. Des te merkwaardiger is het dat Toine Corstjens een redelijk grote onbekende is gebleven in de Limburgse kunstwereld. Hij is zeer productief geweest (vanwege een ziekte werkt hij nu niet meer). Dat vinden ook zijn (klein)kinderen. Een van hen heeft een online expositie

van zijn werk samengesteld (www.art.cogmios.nl), enkele anderen hebben een paar jaar geleden een catalogus met werk van hun (groot)vader samengesteld. Corstjens is zo'n kunstenaar die niet graag zijn werk afstaat. Zeker, op internet is wel een ander te vinden, maar het merendeel van zijn werk is gewoon nog in familiebezit. Wachtend op een kunsthistoricus die het documenteert of een museum dat zich geroepen voelt om een overzichtstentoonstelling

van zijn werk te maken. Dat Corstjens beeldend kunstenaar zou worden lag niet in de lijn der verwachting. Priester had hij moeten worden net zoals zijn vader. Toine liet het internaat van de paters van het H. Hart in Bergen op Zoom achter zich omdat hij niet langer een nummer wilde zijn. Hij volgde een opleiding aan de Maastrichtse stadsacademie. Zijn inspiratie haalde Corstjens vooral uit de natuur. Hij wijst op een abstract schilderij. „De lijnen

zijn de takken van een boom. Het is een natuurlijke beweging.” Zijn abstracte schilderijen, waarin de invloed van de door hem bewonderde Joan Miró zichtbaar is, stralen harmonie en ritmische verbinding uit. In de Valkenburgse gemeentegrot heeft hij portretten van leden van het koninklijk huis gemaakt. Trots: „Weet u dat op de werkkamer van koningin Wilhelmina op Het Loo een bord stond dat ik bij de bevrijding in 1945 geschilderd heb?”